

Asia: VN/1680/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi puoluelain muuttamisesta (sähköinen palvelu puolueen perustamiseen)

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne luonnoksesta hallituksen esitykseksi puoluelain 3 §:n muuttamisesta

Kiitän saamastani lausuntopyynnöstä. Pidän esitysluonnosta toimialaani kuuluvan henkilötietojen suojan kannalta pääosin kannatettavana. Kiinnitän kuitenkin huomiota kahteen, asian jatkovalmistelussa huomioitavaan asiaan; 1. Ehdotuksen mukaan asiamies avaisi yhdistykselle sivun, johon hän liittäisi otteen yhdistysrekisteristä ym. Esitystä olisi hyvä täsmentää myös kuvauksella siitä, miten kannatusilmoitusten keräämisessä käytettävä verkkopalvelu on tunnistettavissa ja sen tietoturva on huolehdittu muun ohella siten, etteivät kannatusilmoituksia jättävät henkilöt esimerkiksi tunnistaudu väärille, huijaussivuille. Tämä kommenttini perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan osoitusvelvollisuuteen ja tietosuoja-asetuksen tietoturvavelvoitteeseen. 2. Esityksen jatkovalmistelussa olisi syytä esittää asiaan liittyvän henkilötietojen käsittelyn suhde muuhunkin kuin vain julkisuuslain 24§:n 32 kohtaan.

Reijo Aarnio

tietosuojavaltuutettu

2. Voimassa olevan puoluelain 2 §:n 1 momentin mukaan rekisteröitävällä puolueella tulee olla 5000 eduskuntavaaleissa, kuntavaaleissa tai europarlamenttivaaleissa äänioikeutettua kannattajaa. Nyt lausuttavana olevassa esitysluonnoksessa ei ole ehdotettu muutosta vaadittujen kannatusilmoitusten määrään. Sen sijaan kannatusilmoitusten keräämiseen käytettävissä olevaa aikaa on ehdotettu lyhennettäväksi yhdestä vuodesta puoleen vuoteen. Mitä mieltä olette puolueen rekisteröimiseen edellytettyjen kannatusilmoitusten määrästä ottaen huomioon sen, mitä esitysluonnoksessa ehdotetaan?

-

3. Jos tämän hallituksen esityksen mukainen laki hyväksytään, oikeusministeriön tarkoitus on jatkaa hanketta siten, että sen toisessa vaiheessa mahdollistettaisiin samantyyppinen sähköinen kannatustenilmaisu myös vaalien valitsijayhdistysten perustamisessa. Tarvittavat vaalilain (714/1998) muutokset tehtäisiin myöhemmin. Mitä mieltä olette tästä?

Jos kannatatte ehdotusta, voitte alustavasti arvioida myös valitsijayhdistysten kannattajamäärien

soveltuvuutta sähköisen menettelyn jälkeen. Tällä hetkellä tarvitaan vaalilain mukaan eduskuntavaaleissa valitsijayhdistyksen perustamiseksi vähintään 100 vaalipiirissä äänioikeutettua kannattajaa ja kuntavaaleissa vähintään 10 kunnassa äänioikeutettua kannattajaa sekä europarlamenttivaaleissa vähintään 2000 äänioikeutettua kannattajaa. Presidentinvaalin valitsijayhdistyksen kannattajamäärävaatimus on 20 000 äänioikeutettua ja siitä säädetään perustuslain 54 §:n 3 momentissa.

Aarnio Reijo
Tietosuojavaltuutetun toimisto